

اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان

معاونت آموزش متوسطه دوم

اداره تکنولوژی و گروه های آموزشی

نگارش: عارف شاکرمی سرگروه آموزشی دروس جامعه شناسی و تفکر و سواد رسانه ای استان لرستان

کتاب هویت اجتماعی درس هشتم: بعد فرهنگی هویت ایرانی

- ۱- افراد معمولاً خود را با چه ویژگی هایی معرفی می کنند؟ نام، سن، شغل، ثروت، قدرت، تبار خانوادگی، مهارت ها، علایق، هنر ها، دانش، خلق، ایمان و اعتقاد می شناسند و به دیگران معرفی می کنند.
- ۲- گروه، اقوام، ملت ها و امت ها نیز خود را با چه ویژگی هایی می شناسند و به دیگران معرفی می کنند؟ سرزمین، فرهنگ، تاریخ، جمعیت، اقتصاد و سیاست.

هویت ایرانی در گذر زمان چه تحولاتی به خود دیده است؟

- ۳- مضمون ابیات فردوسی (در متن کتاب) چه تصویری از هویت ایرانی ارائه می کنند؟ هنرمند بودن، خداپرست و یکتا پرستی، همدلی، شجاع و مقاوم، ظلم ستیزی، وطن دوست و حماسه آفرین و نترس.
- ۴- هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام: هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود.
- ۵- هویت ایرانی بعد از ظهور اسلام: عناصر اساطیری فرهنگ ایرانی را کنار گذاشتند، به تفسیر توحیدی عمیق تری از هویت خویش دست یافتند و جامعه ای اسلامی را بنا نهادند.
- ۶- زبان فارسی دری به چه دلیل از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به زبان دوم جهان اسلام تبدیل شد؟ زبان فارسی دری به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام.
- ۷- چند نفر از شاعران و حکیمان ایران که خدمات بی نظیری انجام دادند و موجب گسترش زبان فارسی در جهان اسلام شدند را نام ببرید؟ فردوسی، مولوی، سعدی و حافظ.
- ۸- جوامع اسلامی از جمله ایران در سده های مختلف با هجوم اقوام مختلف مانند مغولان مواجه شدند و مهاجمان را درون فرهنگ خود جذب و هضم کردند.
- ۹- اما مواجهه فرهنگ جدید غرب با جوامع و فرهنگ اسلامی تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است. در این تجربه جوامع اسلامی به خودباختگی دچار شده اند.
- ۱۰- مستشرقان، فرهنگ اصیل اسلامی را چگونه معرفی کردند؟ آنها فرهنگ اصیل اسلامی را به عنوان عنصری هویت بخش برای جوامع اسلامی، نادیده گرفتند؛ هویت فرهنگی این جوامع را به ابعاد تاریخی و جغرافیایی محدود ساختند و امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک و عرب و فارس تقسیم کردند.

۱۱- متفکران ایرانی از دهه شمسی به بعد، در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب چه آثاری تدوین کردند؟
غرب زدگی، بازگشت به خویشتن، خدمات متقابل اسلام و ایران و فطرت.

انقلاب اسلامی چه تاثیری بر هویت ایرانی داشته است؟

- ۱۲- انقلاب ها از مهم ترین تحولات در هر جامعه ای محسوب می شوند.
۱۳- یکی از مهم ترین بحث ها درباره هر انقلاب، دستاورد ها و پیامد های آن است.
۱۴- پیامد های انقلاب را به شیوه های مختلف دسته بندی می کنند مثلا ۱- پیامد های کوتاه مدت ۲-
میان مدت ۳- بلند مدت

۱۵- یکی از مهم ترین پیامد های انقلاب، تحولات هویتی است.

۱۶- انقلاب اسلامی چه تاثیری بر هویت ایران و ایرانی داشته است؟

- ۱- انقلاب اسلامی ایران حاصل یک قرن مقاومت هویت اسلامی - ایرانی جامعه ما در برابر هجوم فرهنگی، سیاسی و اقتصادی غرب بود.
۲- بازگشت ایران به اسلام، صرفا بازگشت به هویت تاریخی و جغرافیایی نبود بلکه بازگشت به هویت توحیدی و معنوی خویش است.
۳- جامعه ایرانی به رهبری امام خمینی (ره) و با تکیه بر آموزه های قرآن و اهل بیت به هویت اسلامی خود بازگشت؛ تاریخ و جغرافیای خود را ذیل آسمان معنوی توحید قرار داد و از مرز های جامعه ایمانی خود به مدت هشت سال دفاع کرد. انقلاب اسلامی چه تاثیر هویتی بر جهان داشته است.

۱۷- انقلاب اسلامی چه تاثیر هویتی بر جهان داشته است؟

- ۱- جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود، که هویتی مستقل، فعال و اثر گذار است، به قلب تپنده بیداری اسلامی تبدیل شد. اینکه جوامع اسلامی با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران هویت فرد را بیرون از تصاویری که فرهنگ غربی القا می کند جستجو می کنند. اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر شد.
۲- انقلاب اسلامی ایران افق های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گشود و نظریه پردازان غربی را که طی قرن بیستم؛ غربی شدن همه فرهنگ را سرنوشت مشترک می دانستند به تامل و بازبینی در نظریات پیشین خود فراخوانده است.